

Глухівський національний
педагогічний університет
імені Олександра
Довженка

Навчальна дисципліна (вибірковий компонент):
Інновації у викладанні зарубіжної літератури

Вид навчально-методичного забезпечення:

Силабус курсу

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

Галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальності 014 Середня освіта

Предметної спеціальності 014 Середня освіта (Англійська мова і література)

Освітньо-професійна програма: «Середня освіта (Мова і література (англійська))»

Статус дисципліни: вибіркова, цикл професійної підготовки

Рік навчання: 2

Семестр: III

Кількість кредитів: 4

Викладач: канд. пед. наук, ст. викладач **Чайка Олена Миколаївна**

Контактна інформація: **ch_helen78-78@ukr.net**

Тел. моб.: **0994991036**

Кількість часу на вивчення дисципліни

Лекцій	12
Практичних занять	18
Самостійна робота студента	90
Форма контролю	Залік

Опис дисципліни

Інновації у викладанні зарубіжної літератури – навчальна дисципліна фахової й професійно-орієнтованої підготовки майбутнього вчителя-філолога, яка розкриває загальні засади педагогічної інноватики, сутність інноваційної діяльності вчителя зарубіжної літератури, сучасні технології викладання літератури в закладах загальної середньої освіти, а також сприяє оволодінню сучасними методами, прийомами, видами навчальної діяльності вчителя та учнів, засобами викладання зарубіжної літератури, а також інноваційними підходами до формування літературної освіти школярів. Означений курс поєднує теоретичне освоєння та практичне застосування педагогічних нововведень, ґрунтується на літературознавчих, психологічних та дидактичних засадах.

Мета курсу – допомогти здобувачам вищої освіти оволодіти інноваційними підходами, технологіями, методами та прийомами викладання зарубіжної літератури в загальноосвітній школі та закладах фахової передвищої освіти; набути практичних умінь їх використання в літературній освіті молоді.

Завдання курсу:

- **знати** загальні теоретичні відомості основних методичних понять; питання організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти та фахової перед вищої освіти з урахуванням сучасних технологій навчання;
- **уміти** застосовувати інноваційні технології навчання, методи, форми, прийоми та засоби для розвитку всіх видів діяльності на уроках зарубіжної літератури; реалізовувати різні

- види індивідуалізації навчання; аналізувати й систематизувати навчальний матеріал; об'єктивно оцінювати зміст і сучасні засоби навчання;
- **комунікувати** в передбачуваних і непередбачуваних педагогічних ситуаціях; розуміти психологічні особливості здобувачів освіти й ефективно реалізовувати інноваційні підходи в літературній освіті молодого покоління;
 - **працювати автономно, відповідально**, вміти приймати ініціативу та керувати часом; виконувати завдання в самостійно та в групі.

У результаті вивчення курсу студент набуває загальні й фахові компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права й обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.

ЗК 4. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей для досягнення спільної мети.

ЗК 5. Здатність мислити абстрактно, аналізувати, синтезувати, узагальнювати, оцінювати для розуміння проблем, процесів і явищ у галузі методики навчання іноземних мов і культур та зарубіжної літератури.

ЗК 7. Здатність використовувати ІКТ у професійній діяльності.

ЗК 10. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості.

Фахові компетентності:

ФК 7. Володіння сучасними методами, прийомами і засобами навчання іноземних мов і культур з використанням інформаційних технологій, уміння оцінювати зміст, структурувати та організувати навчальний матеріал відповідно до вимог типових освітніх програм.

ФК 8. Володіння концептуальними основами структури і змісту освітнього процесу, уміння застосувати отримані теоретичні знання в педагогічній діяльності та виконувати основні професійно-методичні функції.

ФК 9. Вміння планувати, творчо конструювати та коригувати освітню діяльність в закладах освіти різного типу з урахуванням індивідуальних та вікових особливостей здобувачів освіти.

Дисципліна формує такі програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 8. Уміння оптимально використовувати наочність, новітні інформаційні технології та інноваційні технології навчання у професійній діяльності.

ПРН 9. Володіння навичками планування та проектування різних форм організації освітнього процесу як системи окремих ланок, змістовно і логічно пов'язаних між собою.

ПРН 10. Володіння концепціями гуманітарних та суспільних наук та вміння користуватися методами цих наук у різних сферах педагогічної та науково-дослідницької діяльності.

ПРН 11. Уміння користуватися науковою та науково-методичною літературою, аналізувати стан дослідження актуальних проблем професійної галузі.

ПРН 12. Уміння спостерігати, аналізувати та узагальнювати досвід провідних фахівців у галузі освіти та використовувати його прогресивні елементи у власній професійній діяльності.

ПРН 13. Уміння раціонально використовувати комп'ютерні технології для пошуку, опрацювання, систематизації, зберігання й передавання інформації.

ПРН 14. Уміння адаптуватися і визначати особисті цілі, виконувати різні ролі й функції у педагогічному колективі.

ПРН 15. Здатність до постійного підвищення рівня фахової компетентності, реалізації особистісного професійного творчого потенціалу.

Пререквізити (передумови) для успішного оволодіння змістом дисципліни: загальні й фахові компетентності та результати навчання, які формуються під час вивчення навчальних дисциплін «Інноваційна педагогіка», «Педагогічна психологія», «Зарубіжна література з

методикою її викладання у закладах повної загальної середньої та фахової перед вищої освіти», а також під час проходження педагогічних практик.

Організація навчання

Види занять: лекція з елементами бесіди, проблемного, творчого навчання, використанням наочності та ІКТ тощо, практичні заняття із застосуванням засобів безпосереднього доступу до Інтернет ресурсів, самостійна робота студентів.

Структура курсу

№ з/п	Кількість годин				Тема	Анотація до теми
	Аудиторні	Лекції	Практичні	Самостійна робота		
1.	2	2		10	<i>Інноваційні тенденції розвитку сучасної системи освіти. Педагогічні технології</i>	Інноваційність як ознака сучасності. Сутність педагогічної інноватики. Класифікація педагогічних нововведень. Поняття «педагогічна технологія». Історичні аспекти та особливості педагогічної технології. Класифікація педагогічних технологій.
2.	4	2	2	8	<i>Готовність учителя зарубіжної літератури до інноваційної діяльності. Електронна бібліотека вчителя-словесника</i>	Інноваційна компетентність педагога. Принципи інноваційної діяльності педагога. Показники та рівні сформованості готовності до інноваційної педагогічної діяльності. Структура готовності до інноваційної діяльності та інноваційна поведінка вчителя-словесника. Електронна бібліотека вчителя зарубіжної літератури як ефективний засіб саморозвитку й самовдосконалення його методичної компетенції. Адреси електронних бібліотек.
3.	4	2	2	10	<i>Інформаційно-комунікаційне навчальне середовище та інформаційно-комунікаційні технології навчання ЗЛ</i>	Основні послуги Інтернет ресурсів. Три групи освітніх послуг Інтернет. Структура інформаційно-комунікативного навчального середовища. Пошукові системи, мережеві

						каталоги та їх адреси. Спеціальні навчальні матеріали (відео- та мультимедійні матеріали, графічні та звукові файли, новини тощо).
4.	6	2	4	12	<i>Інтерактивні технології навчання зарубіжної літератури</i>	Інтерактивні технології в навчанні зарубіжної літератури: різновиди, форми, методи й прийоми, види навчальної діяльності. Алгоритми виконання інтерактивних завдань.
5.	6	2	4	12	<i>Проектні технології навчання зарубіжної літератури</i>	Історія розвитку методу проєктів. Сутність проєктної технології: ознаки, сфери використання. Вимоги до використання проєктної технології. Типи проєктів у навчанні зарубіжної літератури.
6.	2		2	14	<i>Ігрові технології навчання зарубіжної літератури: різновиди ігор, форми й комплекс літературних ігор</i>	Історія розвитку ігрових технологій навчання. Сутність, ознаки та вимоги до використання ігрових технологій навчання. Організаційні труднощі в навчанні у грі. Приклади літературних ігор та особливості їх використання на уроках зарубіжної літератури.
7.	4	2	2	12	<i>Технологія розвитку критичного мислення на уроці зарубіжної літератури</i>	Історія розвитку технології. Сутність технології розвитку критичного мислення. Вимоги та можливості використання технології розвитку критичного мислення на уроках зарубіжної літератури. Піраміда Блума. Види навчальної діяльності з розвитку критичного мислення здобувачів освіти.
8.	2		2	12	<i>Арт-технології на уроці зарубіжної літератури</i>	Сутність поняття «арт-технологія». Різновиди арт-технологій, їх загальна характеристика та місце в освітньому процесі. Можливості комплексного застосування арт-технологій на уроках літератури. Система завдань із використанням арт-технологій.

Основна література до курсу

1. Бондар В. І. Дидактика: ефективні технології навчання студентів. Київ. 1996.

2. Васьков Ю. В. Педагогічні теорії, технології, досвід. Харків. 2000.
3. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології. Київ. 2004
4. Дичківська І. М. Основи педагогічної інноватики. Рівне. 2001.
5. Концепція Нової української школи [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednyaua-sch-2016/koncepciya.html>
6. Ісаєва О. О. Вивчення літератури в цифрову епоху: про реалії сьогодення і перспективи в майбутньому. *Всесвітня література в школах України*. 2016. № 1 (415).
7. Ісаєва О. О. Вивчення літератури під час гібридної війни. *Зарубіжна література*. 2017. № 21 (774).
8. Ісаєва О. О. Теорія і технологія розвитку читацької діяльності старшокласників у процесі вивчення зарубіжної літератури : монографія. Київ. 2003.
9. Ісаєва О. О. Формування сучасного читача засобами медіаосвіти. *Всесвітня література в сучасній школі*. 2013. № 2.
10. Ісаєва О. О. Чи буде особистість майбутнього Homo legens? *Дивослово*. 2014. № 4 (685).
11. Ісаєва О. О. Читацькоцентрична парадигма вивчення літератури в школі. *ШБІЦ*. 2016. № 5
12. Клименко Ж. В. Шкільний курс «Зарубіжна література» як чинник формування української національної ідентичності учнів. *Всесвітня література в школах України*. 2016. № 7/8.
13. Клименко Ж. В. Компаративний підхід до викладання літератури в школі. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2010. № 12.
14. Клименко Ж. В. Науково-методичний лекторій для вчителя світової літератури «Специфіка вивчення перекладних художніх творів у старших класах загальноосвітньої школи» : Лекції 1–22. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2009. № 11; 2010 №№ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10; 2011 – №№ 1, 3, 4, 5, 11/12.
15. Клименко Ж. В. Теорія і технологія вивчення перекладних художніх творів у старших класах загальноосвітньої школи. Київ, 2006.
16. Клименко Ж. В. Формування компаративістської компетентності учнів у процесі вивчення світової літератури. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2011. № 6
17. Ковбасенко Ю. І. Використання тестових технологій у процесі вивчення української та зарубіжної літератури в загальноосвітніх навчальних закладах. *Зарубіжна література в навчальних закладах*. 2008. № 2.
18. Ковбасенко Ю. І. Поглиблене вивчення літератури і новітні педагогічні вимірювання. Вітчизняна філологія: теоретичні та методичні аспекти вивчення. Вип. 5. Черкаси, 2015.
19. Кошманова Т.С. На шляху до новітньої педагогічної освіти (на прикладі Університету штату Мічиган). Львів, 2000. 345 с.
20. Куцевол О. М. Методика викладання української літератури (креативно-інноваційна стратегія). Київ. 2009.
21. Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах: підручник. Київ. 2010
22. Ніколенко О. М. Компетентнісний підхід до викладання зарубіжної літератури. *Зарубіжна література*. 2016. № 6. С. 4–9.
23. Педагогічна технологія : Посібник / За ред. І.Ф. Прокопенко, В.І. Євдокимов. Харків : Основа, 1995. 548 с.
24. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: науково-методичний посібник [за ред. О. І. Пометун]. Київ. 2004.
25. Професія – вчитель літератури: Словник-довідник [упор. Т. Чередник]. Тернопіль, 2009.
26. Ситченко А. Л. Навчально-технологічна концепція літературного аналізу : монографія. Київ. 2004.
27. Ярошенко О.Г. Групова навчальна діяльність школярів: теорія і методика. Київ : Партнер, 1997. 193 с.

Сайти бібліотек

1. Державна бібліотека України для юнацтва: <http://www.4uth.gov.ua/>
2. Національна бібліотека України для дітей: www.chl.kiev.ua/.

3. Національна парламентська бібліотека України: <http://www.nplu.org/>
4. [Львівська обласна бібліотека для дітей](http://kazkar.at.ua/lodb.org.ua/) : <http://kazkar.at.ua/lodb.org.ua/>
5. Електронна бібліотека української літератури (зарубіжна література): <http://ukrlib.com>.
6. Бібліотека українського центру: <http://ukrcenter.com>.
7. Дитячий сайт «Казкар»: <http://kazkar.at.ua/>

Політика оцінювання

– Політика щодо дедлайнів та перескладання:

Роботи, які подаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання змістових модулів відбувається до завершення вивчення курсу.

– Політика щодо академічної доброчесності:

Списування під час контрольних і самостійних робіт заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв).

– Політика щодо відвідування:

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

За об'єктивних причин (наприклад: хвороба, міжнародне стажування, дуальне навчання тощо) освітній процес може відбуватися в режимі онлайн (змішана форма навчання) за погодженням із деканатом та керівником курсу.

Оцінювання

Форми поточного контролю: практичні заняття, самостійна робота й індивідуальні завдання.

Форми проміжного контролю: модульна контрольна робота.

Форми підсумкового контролю: залік.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студентів здійснюється за національною 4-бальною системою – «5», «4», «3», «2». Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного контролю (за умови позитивної атестації з усіх видів навчальної роботи) та проміжного контролю. У цьому випадку ваговий коефіцієнт дисципліни, який дорівнює одиниці (1,0), розподіляється між різними видами поточної навчальної роботи та модульної контрольної роботи таким чином:

Аудиторна робота									Самостійна, індивідуальна робота	Проміжний контроль	Підсумковий контроль
Практичні заняття										Тест	Залік
1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	1	1
ВК-0,45									0,4	0,15	0
<i>Остаточна кількість балів за курс</i>											
45									40	15	100

Навчальні досягнення здобувачів освіти оцінюються за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», «зараховано», «не зараховано»), 100-бальною шкалою та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F); загальна підсумкова оцінка з дисципліни визначається на основі середньозваженого бала за національною шкалою і виставляється у відомість обліку успішності та ІНПС (заліковій книжці) за двома шкалами оцінювання: національною і ECTS.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за національною шкалою, шкалою ECTS та середньозваженим балом

(Відповідно до Положення про контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка, затвердженого наказом ректора № 173 від 30 червня 2020 року)

Оцінка ECTS	Середньо-зважений бал, що формує	Сума балів за 100 бально	Національна оцінка	Критерії оцінювання результатів навчання	
				Теоретична підготовка	Практична підготовка

	інтервальну шкалу	ю шкалою			Здобувач вищої освіти	
A	4,51-5,00	90-100	5	Зараховано	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює власні думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших бакалаврів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для розширення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань
	5,00	100				
	4,95	99				
	4,90	98				
	4,85	97				
	4,80	96				
	4,75	95				
	4,70	94				
	4,65	93				
	4,60	92				
	4,55	91				
	4,51	90				
B	4,01-4,50	82-89	4	Добре – достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження.	володіє навчальним матеріалом у межах програми курсу на творчому рівні, застосовує знання на практиці, узагальнює і систематизує навчальну інформацію. Під час відповідей виявляє вільне володіння лекційним і практичним матеріалом, проте у відповідях допускає окремі неточності.	самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою, допускає окремі несуттєві неточності під час виконання практичних завдань; має стійкі навички практичного виконання завдання
	4,50	89				
	4,43	88				
	4,36	87				
	4,29	86				
	4,22	85				
	4,15	84				
	4,08	83				
	4,01	82				
C	3,50-4,00	74-81	4	Добре –середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками	володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, проте не має достатніх знань і вмінь для формулювання висновків, допускає суттєві неточності. Ознайомлення з додатковими джерелами не є систематичним.	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; під час виконання основних практичних завдань демонструє недостатню глибину розкриття матеріалу та аргументації, допускає при цьому деякі незначні помилки
	4,00	81				
	3,90	80				
	3,84	79				
	3,76	78				
	3,67	77				
	3,59	76				
	3,51	75				
	3,50	74				

D	2,83-3,43	64-73	3	Задовільно – середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, уміє використовувати знання в стандартних ситуаціях. Знає основні поняття навчального матеріалу, у цілому орієнтується в досліджуваному предметі, але під час розкриття основних питань допускає суттєві помилки	самостійно виконує практичні завдання за зразком, має нестійкі навички виконання практичних завдань; демонструє поверхове розкриття матеріалу, допускає при цьому деякі суттєві помилки
	3,43	73				
	3,36	72				
	3,29	71				
	3,22	70				
	3,15	69				
	3,07	68				
	3,01	67				
	3,00	66				
	2,92	65				
	2,83	64				
E	2,51-2,75	60-63	3	Задовільно –рівень володіння теоретичними матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижче середнього.	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, уміє використовувати знання в стандартних ситуаціях. Послугується тільки загальним поняттєвим апаратом, у цілому орієнтується в досліджуваному предметі, але при розкритті основних питань допускає суттєві помилки.	за зразком виконує практичні завдання, спирається на допомогу зі сторони, має елементарні, нестійкі навички виконання завдань
	2,75	63				
	2,67	62				
	2,59	61				
	2,51	60				
FX	2,00-2,5	35-59	2	не зараховано Незадовільно – низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно. Робить принципові помилки у відповідях, не може дати обґрунтовані відповіді на всі основні питання викладача, не орієнтується в основних теоретичних і практичних положеннях курсу або не засвоїв окремі розділи курсу.	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача

				занять із дисципліни.		
F	0,00-1,99	1-34	2	Незадовільн о – низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни.	Низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни.	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача